

వాహినీ వారి

బంగారు పంజరం

నిర్మాత-దర్శకుడు: బి.యన్.రెడ్డి

తారాగణం

శోభన్ బాబు

వేణుగోపాల్

వాణిశ్రీ

నీల

గీతాంజలి

పద్మ

శ్రీరంజని

వేణు తల్లి

రావికొండలరావు

రామకోటి

పుష్పవల్లి

గౌరి

నవీనలక్ష్మి

మందర

ఉదయలక్ష్మి

నీల తల్లి

త్యాగరాజు

నరసింహులు

కాకరాల

సంగు

జి. వి. జి. కృష్ణ

రాములు

వి. శివరాం

ఇంజినీరు సుబ్బారావు

టి. జి. కమలాదేవి

సుబ్బారావు భార్య

రావుగోపాలరావు

డాక్టర్ ప్రతాప్

ప్రసాద్

సచ్చిదానంద ముని

పి. జె. శర్మ

కంట్రాక్టర్ రంగయ్య

తారాకృష్ణ

ఓవర్సీరు

సి. హెచ్. కృష్ణమూర్తి

రాడీ

శ్రీకాంత్

చీఫ్ ఇంజినీరు

ప్రభావతి

ప్రతాప్ చెల్లెలు

బేబీ రాణి

పాప

పండరీబాయి (గెస్ట్)

కాన్వెంట్ మదర్

వాహినీ
బాగు పంజరం
 కథా సంగ్రహం

వేణుగోపాలరావు ప్రతిభావంతుడైన ఇంజనీరు. విధి నిర్వహణలో తనకు తానే సాటి అనిపించుకున్న యువకుడు. అందుకే ఒక ప్రాజెక్ట్ బృహత్ కార్యక్రమంలో ప్రముఖ పాత్ర వహించే అదృష్టం లభించిందతనికి.

ఆ ప్రాజెక్ట్ నిర్మాణంలో సమయం చూసి నాలుగు డబ్బులు వెనక్కు వేసే కాంట్రాక్టర్ రంగయ్య లాంటి పందికొక్కులు కొందరు లేకపోలేదు. వాళ్ళకు వేణు పక్కలో బల్లెమయ్యాడు. ఎలాగైనా వేణుని ఆ ప్రాంతంనించి బదిలీ చేయించకపోతే తమ మార్గం సుగమం కాదని రంగయ్య-అతని అనుచరులు నిశ్చయించారు.

హవల్దార్ నరసింహులు కూతురు నీల చలాకీ పిల్ల. ఆవేశంలో తండ్రికి తగ్గ కూతురనిపించుకుంటుంది. ఆనందంలో పొంగిపోవడం, ఆవేదన కలిగితే క్రుంగిపోవడం ఆ యువతి సహజ మనఃప్రవృత్తులు. ప్రాజెక్ట్ లో పని చేసే అన్న రాములికి ప్రతి రోజూ మధ్యాహ్నం వేళల్లో భోజనం తీసుకెళ్ళడం ఆమె దినచర్యలలో ముఖ్యమైనది. మిగతా సమయాల్లో ప్రాజెక్టుకు దగ్గరే ఉన్న తమ గ్రామంలో చింతచెట్టు కింద గొట్టెలు మేపుతూ, తోటి పిల్లలతో ఆడుతూ పాడుతూ, కూపస్థ మండూకంలా ఏ చీకూ చింతా లేకుండా హాయిగా కాలం వెళ్ళదోస్తోంది.

నీలకు విచిత్రమైన పరిస్థితుల్లో వేణుతో పరిచయం

వర్పడింది. ఆమె చురుకుదనం అతన్ని ఆకర్షిస్తే, అతని నిర్మల హృదయం ఆమెను ఆకట్టుకుంది. సెలయేరులా చెంగు చెంగున గెంతే నీల అమాయక నైజానికి వేణు ఆనకట్ట వేసి, తన హృదయంలో బంధించాడు.

వేణు స్వయాన మంచి స్థితిమంతుడు. చిన్ననాడే తండ్రి పోవడంతో అతనికి తండ్రి తల్లి తనే అయి, విద్యాబుద్ధులు చెప్పించి, పెంచి పెద్దచేసిందతని తల్లి. అతని మంచి చెడ్డలు చూసుకోడానికని ఆ ఇంట్లో తిష్టవేసుకు కూర్చున్న అతని మేనమామ రామకోటి లక్ష్యమల్లా ఒక్కటే-ఎలాగైనా వేణుని ఒప్పించి, అతనికి తన కూతురు పద్మనిచ్చి పెళ్ళి చేస్తే, తన కూతురు గొప్పింటి కోడలవుతుందని కొండంత ఆశలు పెట్టుకున్నాడు.

నేడు వెర్రితలలు వేస్తూన్న నవనాగరికతకు హారతి పశ్చెం పట్టిన అత్యాధునిక యువతి పద్మ. ఆమెకు తనేమిటో, తన స్వేచ్ఛా జీవితమేమిటో తప్ప-వేరే ధ్యాన లేదు.

వేణును బదిలీ చేయించడానికి కాంట్రాక్టర్ రంగయ్య వినియోగించిన పలుకుబడి అంతా బూడిదలో పోసిన పన్నీరు చందమైంది. అందుకని ఈ మారు మరో బలమైన ఎత్తు వేశాడు. నీల వేణుల స్నేహాన్ని నీల తండ్రి నరసింహులు ఎదుట వికృతంగా చిత్రించి, అతన్ని శివమెత్తించాడు. ఆగ్రహవేశంలో నరసింహులు, వేణుపై కసి తీర్చుకోడానికి ప్రాజెక్ట్ కాలనీలోని అతని నివాసం వైపు గొడ్డలి తీసుకొని బయలుదేరాడు. అప్పుడు వేణు సరియైన సమాధానం ఇచ్చి ఉండకపోతే-ఎంత ప్రళయమైన సంభవించి ఉండేది.

కాంట్రాక్టర్ రంగయ్య పన్నిన కుట్ర వేణుకు కీడుకు బదులు మేలే చేసింది. వేణు తల్లి పెళ్ళి చూపులకు నరసింహులు ఇంటికి వెళ్ళింది. ఆమె వెంట ఆమె తమ్ముడు రామకోటి కూడా వెళ్ళాడు. నీలను కళ్ళారా చూశారు. అంతస్తులనే అడ్డుగోడల గురించి వేణు తల్లి ఆలోచించకుండానే ఆ వివాహాన్ని ఆమోదించింది. దాంతో రామకోటి ఆశాసాధాలన్నీ పేకముక్కల్లా కూలిపోయాయి.

ఒక సుమూహూర్తాన వేణు నీలల వివాహం శుభంగా జరిగిపోయింది.

ఎలాగైనా ఆ నవదంతులను వేరుచేసి, కూతురు పద్మను ఆ ఇంటి కోడలు చేసి తీరుతానని రామకోటి తన భార్య ఎదుట ప్రతిజ్ఞబూనాడు. ఆ కుట్రలో తోడ్పడితే కోరినంత డబ్బిస్తానని మందర అనే దాసికి రామకోటి ఆశ పెట్టాడు కూడా. తొలుత వీళ్ళు ఎన్ని ప్రయత్నాలు చేసినా-వేణు నీలల వైవాహిక జీవితం సుఖప్రదంగానే సాగిపోయింది. కొండల్లో, కోనల్లో చిలుకా గోరింకల్లా విహరిస్తూ, హాయిగా కాలం గడపసాగారు.

వేణుకు ప్రమోషన్ తో హైదరాబాదుకు బదిలీ అయింది. అక్కడ వారి అనురాగపు పంట పండి, నీల బంగారు బొమ్మలాంటి పాపను ప్రసవించింది.

హైదరాబాద్ లో కాని రామకోటి పాచిక పారలేదు. మందర సహాయంతో అక్కడ నీల బ్రతుకు బంగారు పంజరం అయ్యేలా చేయగలిగాడు.

కన్న కూతురు మూలంగా వేణు నీలల మధ్య ప్రారంభమైన

అలుకలు వాదోపవాదాల దాకా పెరిగి, చివరికి విధి విపరీతంవల్ల కన్న బిడ్డకు, కట్టుకున్న భర్తకు నీల దూరమైపోవలసి వచ్చింది.

ఒక ఘోరమైన రైలు ప్రమాదంలో నీల మరణించిందని భావించారందరూ.

అప్పటికీ రామకోటికి చుక్కెదురవడమే కాకుండా - పై పెచ్చు, అతను తవ్వకున్న గోతిలో అతనే పడవలసి వచ్చింది.

రామకోటి, మందరతో కలిసి చేసిన కుట్రలన్నీ బయట పడడంతో - నీలను తన తొందరబాటువల్ల చేజేతులా పోగొట్టు కున్నానన్న వ్యధతో, పశ్చాత్తాపంతో వేణు అహర్నిశలు కుమిలి పోసాగాడు. నీల లేని జీవితం వృధా అనిపించి, అతనికి జీవితంపై విరక్తి ఏర్పడింది. ఆ మానసిక వ్యధతో మంచమెక్కాడు.

పవిత్రమైన కృష్ణానది ఎన్ని ఒడుదుడుకులతో ప్రవహించినా, ఎన్ని అడ్డంకులున్నా, ఎన్ని మలుపులు తిరిగినా - చివరికి సముద్రంలోనే కలిసి ధన్యత నొందుతుంది.

నీల జీవితం కూడా అలా సార్థకమౌతుంది!

శుభం!

రచన :
దేవులపల్లి కృష్ణశాస్త్రి

పాడినది : ఘంటసాల &
జానకి బృందం

ఓం నమశ్శివాయ

శ్రీ శైల భవనా ! భ్రమరాంబా రమణా ! మల్లికార్జునా !
బాలేందు కోటీరా ! శ్రీత మందార ! ఫణిహారా !

సురాసురార్చిత చరణా ! మల్లికార్జునా !

హరా ! అఖిల భువనేశ్వరా ! అంధతిమిర భాస్కరా !

శంకర ! హరా ! అఖిల భువనేశ్వరా ! నటేశ్వరా !

జటలోని మినువాకతో, పయి నటియించు నెలరేకతో,

తనకెన లేనిదీ - మన యెదలోనిదీ ఘనలావణ్య రూపముతో.

ఉమా హృదయ మందిరా ! సుందరా !

హరా ! అఖిల భువనేశ్వరా !

అంధ తిమిర భాస్కరా శంకరా ! హరా !

॥ శ్రీశైలం ॥

రచన :
దేవులపల్లి కృష్ణశాస్త్రి

పాడినది :
జానకి & బృందం

కోరన్ : కొండల కోనల సూరీడు కురిసె బంగారు నీరు!
పిలిసె వురకేసే యేరు!

నీల : ఆ మావి గుబురు, హెయ్ హెయ్
 ఆ సింత సిగురు, ఎహె హెయ్
 ఆ యెనక పిలిసేటి యేరూ-పదవే-పదవే
 పిలిసే పచ్చన్నీ బీడు, కదలే గొర్రెల బారు ॥కొండల॥

బండివాడు : హెయ్ ! జోడెడ్ల యీ బండీ-జోడు చెక్రాల బండీ
 గాజుల గలగల యింటే కదలనంటదీ బండి !
 అందెల సందడి వుంటే ఆగి వింటది !

కోరస్ : ఎండల్లో వానల్లో-చీకట్ల యెన్నెల్లో,
 మా వెంట వుండి, -మాకు కాపుండి,
 కరుణించి మమ్మేలగా, తల్లీ, గిరినుంచి దిగివస్తావా?

నీల, కోరస్ : కొమ్మల రెమ్మల కదిలేను
 నెమ్మదిగా పిల్లగాలీ, నల్ల మలల పిల్లగాలి !

నీల : కోతకు సింతల సిగురుంది !
 పూతకు మామిడి పువ్వుంది !
 లేత సింత సిగురల్లె కోత కొచ్చిన వయసు !
 పూత మావి పూవల్లె పూత కొచ్చిన పడుసు !
 ఊగేది సెంగావి సెంగు ! దాన్ని లాగేవు కొంటే
 కోణంగు !
 మత్తెక్కి సూసేవు నువ్వు, నిన్ను మక్కలిరగ
 దన్నేరు సూడు

రచన : దేవులపల్లి కృష్ణశాస్త్రి

పాడినది : జానకి

గట్టుకాడ, ఎవరో ! - సెట్టు నీడ, ఎవరో !

నల్ల కనుల నాగసారము పూదేరు ఎవరో ! ॥ గట్టు ॥

పోటు పాటు సూసుకోని—ఎరు దాటి రావాలా,
ముళ్లు రాళ్లు ఏరుకోని మళ్ల తోవ నడవాలా,
ఆగలేక, రాస కొడక,—సైగ సేసేవెందుకు ?
సైగెందుకు ?

ఏటిగట్టుకాడ—మావి సెట్టు నీడ
ఎవరో.....

హోయ్ ! నల్ల కనుల నాగసొరము వూదేరు ఎవరో
పైరుగాలీ పడుసుపైట పడగ లేసీ ఆడేను !
గుండెపైని గుళ్ళపేరు ఉండలేక వూగేను !
తోపు యెనక రాస కొడక—తొంగి సూసే వెందుకు
నీవెందుకు?—సైగెందుకు ?

ఏటి గట్టుకాడ—మావి సెట్టునీడ
ఎవరో.....ఎవరో.....

హోయ్ ! నల్ల కనుల నాగసొరము వూదేరు ఎవరో.....

రచన : దేవులపల్లి కృష్ణశాస్త్రి

పాడినది : కోమల

పదములె చాలు—రామా !
నీపద ధూళులె పదివేలు !
నీ పదములె చాలు, రామా !
నీ పద మంటిన పాదుకలు
ముమ్మాదుకొని ఈ జగమేలు !
నీ పదములె చాలు రామా
నీ దయ గొతమి గంగ—రామయ !
నీ దాసులు మునుగంగా !.....రామా.....
నా బ్రతుకొక నావ
దానిని నడపే తండ్రివి నీవా !
నీ పదములె చాలు—రామా.....

రచన : శ్రీ శ్రీ

పాడినది : బసవేశ్వర్ & స్వర్ణలత

ముని : చుక్క మెరిసెను - మొక్క పెరిగెను
కుక్క మొరిగెను బౌ బౌ బౌ
గొన్న విడుపుము నౌ నౌ నౌ
జీన్న తొడుగుము నౌ నౌ నౌ
గొన్న విడుపుము
జీన్న తొడుగుము
డాన్న నలుపుము నౌ నౌ నౌ

రచన :

పాడినది :

దేవులపల్లి కృష్ణశాస్త్రి

బాలసుబ్రహ్మణ్యం

పైరుగాలీ పడుసుపైట పడగలేసీ ఆడేను !
గుండెపైని గుళ్ల పేరు వుండలేక వూగేను -
ఆగలేక, రాస కొడకా - సైగ చేసేవెందుకు ?
సైగెందుకు ?
గట్టుకాడ ఎవరో ! - సెట్టునీడ ఎవరో !
నల్ల కనుల నాగస్వరము ఊదేరు ఎవరో

రచన :

పాడినది :

దేవులపల్లి కృష్ణశాస్త్రి

జానకి & బాలసుబ్రహ్మణ్యం

శ్రీ గిరి శిఖర విమాన విహారీ
శ్రీ శివ మూర్తి దేవేరీ
జానని సెలవిమ్మా
తల్లీ - అవునని సెలవిమ్మా

రచన :

దేవులపల్లి కృష్ణశాస్త్రి

పాడినది :

కోమల & బృందం

అశరీరవాణి :

ఒక నాటిదా,

ఒక చోటిదా,

కడచిన ఎన్నో జన్మల దారుల నడచి వచ్చినది మీ జంట !

రాగల ఎన్నో జన్మల దాకా సాగుచు పున్నెపు పంట !

మీ అనురాగపు పంట !

రచన : దేవులపల్లి కృష్ణశాస్త్రి

పాడినది : జానకి

పగలైతే దొరవేరా - రాలిరి నా రాజపురా !

పక్కనా నువ్వుంటే - ప్రతి రాత్రి పున్నమిరా ! ॥ పగలైతే ॥

పగలైతే నాలో నీ సొగసంతా దాగేరా !

రేయితే వెన్నెలగ బయలంత నిండేరా !

రాలిరి నా రాజపురా !

నే కొలిచే దొరవై నా-నను వలచే నా రాజువే !

కలకాల మీలాగె నిలిచే నీ దాననే !

పక్కనా నువ్వుంటే - ప్రతి రాత్రి పున్నమిరా ॥ పగలైతే ॥

రచన :

దేవులపల్లి కృష్ణశాస్త్రి

పాడినది :

జానకి & బాలసుబ్రహ్మణ్యం

నీల : మనిషే మారేరా, రాజా,

మనసే మారేరా !

మనసులో-నా మనసులో,

సరి కొత్త మమత లూరేరా !

॥ మనిషే ॥

ఏచోట దాగేనో ఇన్నాళ్ళూ ఈ సొగసు

ఆ తోట పువ్వులైనా-అలనాటి లతలైనా || మనిషే ||

ప్రతి పొదలో ప్రతి లతలో

పచ్చనాటల గూడేరా !

గూట గూట దాగుండి కొత్త గువ్వపాడేరా || మనిషే ||

వేణు : అడుగడుగున జగమంతా అసురాగృహ కనులకు
కులుకుతూ కొత్త పెళ్ళి కూతురిలా తోచెనే !
అనాటివె పువ్వులైనా-అలనాటివె లతలైనా !
మనసే మారేనే-రాణీ-మనసే మారేనే

రచన :

దేవులపల్లి కృష్ణశాస్త్రి

పాడినది :

శూలమంగళం

రాజ్యలక్ష్మి ఓ బృందం

చల్లరమ్మా, తల్లులూ, మీ చల్లనీ దీవనలవాన !

చల్లగా నూరేళ్లుగా వర్ధిల్లగా మా పాపపైన !

దేవదేవుడె వచ్చి పాపకు దీవనలు దయచేయును

పూవులన్నా పాపలన్నా దేవదేవుని పిల్లలే !

కోరన్ : చల్లరమ్మా తల్లులూ మీ చల్లని దీవనల వాన !

చల్లగా నూరేళ్లుగా వర్ధిల్లగా మా పాపపైన

రచన : దేవులపల్లి కృష్ణశాస్త్రి

పాడినది : జానకి

జో కొడుతూ కథ చెబితే

ఊ కొడుతూ వింటావా !

నా కన్న పాపా-నే కన్న పాపాజోజో

ఒక కొండ-ఒక కనుమ-ఆ రెంటికి నడుమ-
అనగనగా ఒక తోట, పచ్చన్న తోట!

ఆకాశమంతేసి గూడుండే చోట,
ఆ తోట ఒక చిలుక-ఆడేది పాడేది

అది రామ చిలుక-జో-జో-జో

ఒకనాడు వచ్చాడు ఒయ్యారి దొరకొడుకు
ఆ తోట కడకు!

వలచింది రాచిలుక, ఆ రాజు కొడుకు!

వాలింది వగకాని వలకేలి పైని!

బంగారు పంజరపు బ్రతుకై పోయింది || జో-జో ||

కోనై తే పిలిచేనూ-కొండా పిలిచేనూ,

ఆకాశమంతేసి ఆ గూడు పిలిచేనూ

ఎగరని రెక్కలతో-పగిలిన గుండెలతో

పంజరపు బ్రతుకాయె ఓ రామచిలుకా!

బంగారు పంజరపు బ్రతుకాయె ఓ రామచిలుకా!

రచన : శ్రీ శ్రీ

పాడినది : బసవేశ్వర్ & స్వర్ణలత

ముని : ఎల్లవేళ నిజం చెప్పరా

పద్మ : దూ-దూ-దూ

ముని : తల్లి తండ్రీ మాట వినరా

పద్మ : దూ-దూ-దూ-

ముని : ఎదుటి వారి మేలు కోరరా

పద్మ : దూ-దూ-దూ-

ముని : అబ్బబ్బ

పద్మ : నిజం చెప్పరా

ముని : అన్నన్న
 పద్మ : బలాదూరుగా
 ముని : అమ్మమ్మ
 పద్మ : మేలు కోరరా
 యిద్దరు : అయ్యయ్యో-మరీ హోరుగా

రచన : దేవులపల్లి కృష్ణశాస్త్రి

పాడినది : సరోజిని

బిచ్చకత్తె : తుమ్మెదా-తుమ్మెదా
 పాలరాతీ మేడ తుమ్మెదా!
 బందిఖానా అయింద తుమ్మెదా!
 పూలరేకుల వీడు తుమ్మెదా.....నేల
 రాలిపోకుంటాద తుమ్మెదా,
 వన్నెలా బొమ్మను తుమ్మెదా
 నువ్ వదలేసి వెడతావ తుమ్మెదా!
 వలచేటి రాజును తుమ్మెదా-నువ్వు
 వదిలేసి వెడతావ తుమ్మెదా!

॥ తుమ్మెదా ॥

రచన : దేవులపల్లి కృష్ణశాస్త్రి

పాడినది : జానకి

నీల : శ్రీగిరి శిఖర విమాన విహారీ
 శ్రీ శివ మూర్తి దేవేరీ
 నీ వరమిది కాదా-తల్లీ
 నీ దయ యికలేదా
 తల్లీ! శరణము మరిలేదా

రచన : దేవులపల్లి కృష్ణశాస్త్రి

పాడినది : జానకి

నీల : నీ వెరిగిన కథ చెబుతా
నిదరోతూ వినవా ?

నా కంటి వెలుగా-నా గూటి పులుగా
కథ వింటే కలలెన్నో కదలాడునేమో
ఆ కథలో వ్యధలెన్నో మెదలాడునేమో ! జో-జో
ఒక కొండ-ఒక కనుమ
ఆ రెంటికి నడుమ-ఉండే దొక తోట
ఆ తోట ఆడేది పాడేదొక పిల్ల-ఒక పేదపిల్ల
ఆ తోట అందాల దొరనే చూసింది
చూసి చూసి మనసిచ్చి వేసింది ఆ పేదపిల్ల !

రచన : దేవులపల్లి కృష్ణశాస్త్రి

పాడినది : జానకి

నీల : గట్టు కాడ ఎవరో చెట్టు నీడ ఎవరో
నల్ల కనుల నాగస్వరమూ వూదేరు ఎవరో !
అయ్యకు బువ్వ పెట్టాలా ! పెయ్యకు మువ్వ కట్టాలా
ఒక్కటొక్కటే కొండ పైకి, సుక్కదీపం రాకమునుపే
రాక మునుపే
ఏటి గట్టుకాడ
మావి సెట్టునీడ-ఎవరో
కళ్ళనిండ నీళ్ళు నింపి
సూసేరు ఎవరో !
కళ్ళు విప్పి రాచ కొడకా నా కోసం చూడవా
మన పాప కోసం చూడవా ! ॥ గట్టు కాడ ॥

సాంకేతిక వర్గం

కథ, మాటలు	పాలగుమ్మి పద్మరాజు
స్ట్రీట్ ప్లే	బి. ఎన్. రెడ్డి
పాటలు	దేవులపల్లి కృష్ణశాస్త్రి, శ్రీ శ్రీ
సంగీతం	రాజేశ్వరరావు గోపాలం
కళ	ఎ. కె. శేఖర్
ఛాయాగ్రహణం	<div> <div>బి. యన్. కొండా రెడ్డి</div> <div>సి. ఎ. ఎస్. మణి</div> <div>మాధవ బుల్ బులే</div> </div>
శబ్దగ్రహణం	<div> <div>వి. శివరాం, బి.ఎ., బి.ఎస్.సి.</div> <div>ఎం. పి. రామచంద్రన్</div> </div>
కూర్పు	ఎం. ఎన్. మణి
సహకార దర్శకుడు	సి. వి. రమణ
సహాయ దర్శకుడు	కె. యన్. రావి
నిర్మాణ నిర్వహణ	డి. దశరథరామయ్య
అలంకరణ	<div> <div>రూపశిల్పి కుమార్, మాధవయ్య</div> <div>మూర్తి, భద్రయ్య, జై</div> </div>
దుస్తులు	ఎం. కృష్ణ
ప్రాసెసింగ్	<div> <div>వి. డి. యన్ సుందర్</div> <div>(విజయా లాబొరేటరీ)</div> </div>
నిర్మాణం :	వాహినీ స్టూడియో

నేపథ్యగాయకులు :

మంటసాల, జానకి, బాలసుబ్రహ్మణ్యం,

కోమల, శూలమంగళం రాజ్యలక్ష్మి,

స్వర్ణలత, సరోజిని, బసవేశ్వర్